

Brunnsängskolan
Häradsvägen 8
152 48 Södertälje

2010-12-10

Dnr: 43-2010:1414

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Brunnsängskolan
i Södertälje kommun

2010-12-10

Rektorn vid Brunnsängsskolan

Häradsvägen 8

152 48 Södertälje

Tillsyn i Brunnsängskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Brunnsängskolan och Södertälje kommun skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen av Brunnsängskolan F-9 visar att skolan har flera brist- och utvecklingsområden. Den mest påtagliga bristen gäller enskild elevs rätt till särskilt stöd. Flera elever får inte det stöd som de behöver för att nå målen. Såväl skolläring som flera i den pedagogiska och övriga personalen som Skolinspektionen intervjuat uttrycker en frustration över situationen och menar att skolans möjligheter att stödja elever till en högre måluppfyllelse avsevärt försämrats. Tidigare fanns det större möjlighet till specialpedagogiskt stöd i skolan. Eleverna ges inte heller stöd i samtliga ämnen.

I Brunnsängskolan finns ett behov av ett tydligare pedagogiskt ledarskap. Den pedagogiska personalen uttrycker dock en förståelse för rektorns arbetssituation då skolan för cirka ett år sedan drog ner en skollärdienst som sedan dess inte ersatts. Av tillsynen framkommer att rektorn inte är tillräckligt närvarande i den dagliga verksamheten och sällan eller aldrig deltar i eller initierar pedagogiska samtal i skolan. I anknytning till detta visar tillsynen att det finns stora problem med likvärdigheten i utbildningen för eleverna i årskurs 7-9. Såväl kvaliteten på undervisningen som klassrummens allmänna lärandemiljö och studiero varierar mellan olika lärare. Skolinspektionen noterar i sammanhanget att vissa av skolans byggnader är och har under en längre tidsperiod varit i

behov av renovering. Detta gäller speciellt skolmiljön för årskurserna 7-9 där såväl elever som lärare menar att trångboddhet och dålig ljudisolation får konsekvenser för studieron. Biblioteket är vid besöket stängt på grund av besparingsskäl.

Brunnsängskolans elever når en genomgående högre måluppfyllelse än genomsnittet i Södertälje kommun och kunskapsresultaten ligger i nivå med riket som helhet. Kunskapsresultaten har dock försämrats sett över en femårsperiod och i anknytning till bristen på särskilt stöd är det angeläget att rektorn och skolan gör ansträngningar för att säkerställa att samtliga elever får möjlighet att nå de nationella målen.

Vid Skolinspektions besök framgår att skolan tidigare haft omfattande problem med tryggheten. Dessa har dock enligt de flesta som Skolinspektionen träffar på skolan minskat påtagligt under de senaste åren. Tillsynen visar att rektorn har tagit ett stort ansvar i detta arbete. Ett målinriktat och systematiskt arbete kring trygghet har bedrivits, bland annat genom månatliga trygghetsundersökningar bland elever och personal där resultatet följts upp, analyserats, och omsatts i konkreta åtgärder.

Skolinspektionen har i tillsynen av Brunnsängskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Brunnsängskolan. I årskurs 3 och 5 behöver elevernas måluppfyllelse förbättras. En alltför hög andel elever saknar fullständiga slutbetyg i årskurs 9 och meritvärdet behöver förbättras (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Grundskolans kursplaner och betygskriterier).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande och ser inte heller till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- All pedagogisk personal i Brunnsängsskolan har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3-5 §§ 1985 års skollag).
- Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens utveckling uppfyller författningarnas krav då det gäller de individuella utvecklingsplanerna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

- Rektorn ser inte till att lärarna utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna vid bedömning och betygssättning (7 kap. 8 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, Grundskolans kursplaner och betygskriterier).
- Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning i tillräckligt hög grad (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn arbetar inte i tillräckligt hög grad för att såväl utbildning och betygssättning är likvärdig i Brunnsängskolan (1 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag).
- Eleverna upplever inte att undervisningen alltid är tillräckligt stimulerande i Brunnsängskolan (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, Lpo 94 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot).
- Rektorn ser inte till att alla lärare i Brunnsängskolan anpassar undervisningen efter varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Ordningsreglerna är inte förankrade och efterlevs inte och anpassas inte efter skolans förhållanden. Alla lärare tar inte heller ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer).
- Särskilt stöd ges inte till alla barn och elever som har svårigheter i skolarbetet (1 kap. 2 § 1985 års skollag, 4 kap. 1 § 1985 års skollag, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektorn fattar inte alltid beslut enligt bestämmelserna (21 § förvaltningslagen (1986:223), 3 kap. 1 § 1985 års skollag, 10 kap. 3 § 1985 års skollag, 5 kap. 6-10 §§ grundskoleförordningen, 8 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 1-2.

Rektorn och Södertälje kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Södertälje kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Södertälje kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Frida Eek deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Jens Pettersson

Utredare

Bilagor:**Bilaga 1** Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan**Bilaga 2** Tillsynsprotokoll och bedömningar för Brunnängskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Södertälje kommun under perioden november 2010 - januari 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Brunnsängskolan den 10 och 11 november 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Brunnsängskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Verksamhetsbesök genomfördes också. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever i Brunnsängsskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	97
Grundskoleklass	724

Källa: Skolans egna uppgifter, september 2010.

Skolverksamheten i Brunnsängsskolan innefattar fritidshem, förskoleklass samt grundskola 1-9. Skolledningen i Brunnsängsskolan består av rektor och en biträdande rektor. Den pedagogiska personalen är organiserad i åtta arbetslag, F-3, 4-6 och 7-9. I skolan finns två särskilda undervisningsgrupper. Det finns även en mindre kommungemensam undervisningsgrupp för skolår 1-6.

Brunnsängsskolan är utspridd över ett större område. Vissa av skolans lokaler är byggda på 1950- respektive 1960-talet. De flesta som Skolinspektionen intervjuat och samtalat med under tillsynen uppger att skolans byggnader är i stort behov av renovering. Vid besöket framkommer också att skolans expedition och skolledning tvingats flytta från sina ordinarie lokaler på grund av en omfattande vattenläcka.

Tillsynsprotokoll för Brunnängskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Brunnsängskolan. I årskurs 3 och 5 behöver elevernas måluppfyllelse förbättras. En alltför hög andel elever saknar fullständiga slutbetyg i årskurs 9 och meritvärdet behöver förbättras.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan
Grundskolan kursplaner och betygskriterier

Motivering:

För årskurs 3 visar skolans uppgifter att 86 procent av de deltagande eleverna nådde målen i det nationella ämnesprovet i matematik läsåret 2009/2010. För ämnesprovet i svenska var motsvarande siffra 91 procent. Läsåret innan uppgick andelen av elever som nådde målen på ämnesprovet i matematik till 89 procent medan 91 procent av eleverna nådde målen på provet i svenska och svenska som andraspråk.

Av skolans egen dokumentation framkommer att cirka 76 procent av eleverna i årskurs 5 nådde målen i alla ämnen läsåret 2009/2010. Resultat från de fem senaste läsåren visar att svenska och engelska är ämnen där eleverna har haft en relativt låg måluppfyllelse. Enligt skolans egna uppgifter nådde 83 procent av de deltagande eleverna målen på det nationella ämnesprovet i engelska under våren 2010. I matematik var motsvarande siffra 95 procent. Samma år nådde 83 procent av de deltagande eleverna målen på de nationella ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk. Resultaten innebär en försämring jämfört med skolans redovisade resultat från år 2009.

Under åren 2005 till 2010 har elevernas kunskapsresultat i årskurs 9 i Brunnsängskolan överlag legat över eller i nivå med de genomsnittliga resultaten för riket som helhet. Vidare ligger skolan klart över de genomsnittliga resultaten i Södertälje kommun. Av Skolverkets uppföljningsstatistik framgår att läsåret 2010 inneburit en förbättring jämfört med föregående års resultat. För läsåret 2009/2010 var det de genomsnittliga meritvärde på 211, att jämföra med 209 för riket som helhet. Samma läsår uppnådde 86 procent av eleverna gymnasiebehörighet samtidigt som 78 procent nådde målen i alla ämnen, att jämföra med 88 procent respektive 77 procent för riket. Brunnsängskolans resultat har dock försvagats under de tre senaste åren. Såväl genomsnittligt meritvärde som andelen behöriga elever till gymnasiets nationella program och elever som nått målen i alla ämnen har under vissa år sjunkit under rikets nivå. Statistiken visar på skillnader mellan flickor och pojkar; i samtliga ovan nämnda resultatmål presterar

flickorna bättre än pojkarna. År 2010 var exempelvis andelen flickor i årskurs 9 som nått målen i samtliga ämnen 83 procent, jämfört med 73 procent för pojkar.

Av statistiken framgår att andelen elever som inte uppnått målen i de nationella ämnesproven i matematik för årskurs 9 är anmärkningsvärt hög. År 2008 uppnådde cirka 30 procent av eleverna inte målen på samtliga delprov, år 2009 var andelen cirka 20 procent. Skolinspektionen noterar i sammanhanget att skolan i sin senaste kvalitetsredovisning från 2009 redovisar sämre måluppfyllelse på det nationella ämnesprovet i matematik än vad Skolverkets uppföljningsstatistik visar. Detta behöver rektorn se över.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande och ser inte heller till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket, tredje meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Vid intervjuer och samtal med lärare och elever framkommer att rektorn sällan är synlig i verksamheten. Rektorn och den biträdande rektorn uttrycker samstämmigt att de skulle vilja göra mer verksamhets- och klassrumsbesök men att det har blivit mindre tid till detta efter att en biträdande rektorstjänst dragits in i skolan. Intervjuer med såväl personal som elever visar att det inte är helt tydligt för alla vem som är rektor i Brunnängsskolan.

I intervjuer och samtal med elever och vid Skolinspektionens verksamhetsbesök framkommer att undervisningen på Brunnängsskolan är av varierande kvalitet. Några elever i de äldre årskurserna menar att lärarnas förhållningssätt är olika och att detta får konsekvens för undervisningen. Skolinspektionen ser också exempel på lektioner där undervisningen inte kopplas till mål att sträva mot i kursplanerna. Det förekommer också att elever lämnar klassrummet under undervisningen och att flera elever inte är delaktiga. Inspektörerna ser dock också exempel på god undervisning som fokuserar på elevernas utveckling och lärande.

Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla vikten av att rektorn tar ansvar för att verksamheten är likvärdig, genom att den fokuseras på elevernas utveckling och lärande samt att hela den pedagogiska personalen arbetar så att samtliga elever får möjlighet att nå de nationella målen.

Bedömning:

All pedagogisk personal i Brunnsängsskolan har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3-5 §§ 1985 års skollag

Motivering:

Det finns tillsvidareanställda lärare i Brunnsängsskolan som inte har pedagogisk högskoleexamen. Skolan behöver därför sträva efter att anställa lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens utveckling uppfyller författningarnas krav då det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet. I de skriftliga omdömena för de högre årskurserna är kopplingen mellan elevens kunskapsutveckling och ämnens mål ibland otydlig. Av intervjuer och samtal med lärare samt dokumentstudier framkommer också att skriftliga omdömen inte ges i varje ämne, utan som blockomdömen i SO och NO, även för eleverna i årskurserna 5-9.

I flera av de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av är det inte tydligt vilka insatser som skolan ska göra för att eleverna ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt, istället läggs ett stort ansvar för dessa insatser på eleven. Ibland är kopplingen till de nationella målen oklar. Eleven ska till exempel "arbeta bra"

eller "visa prov på kreativitet". Några planer innehåller också utlåtande om elevens personlighet och andra egenskaper som inte har koppling till läroplanens eller kursplanernas mål.

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarna utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna vid bedömning och betygssättning.

Författningsstöd:

7 kap. 8 § första stycket grundskoleförordningen
Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg,
Grundskolans kursplaner och betygskriterier

Motivering:

I de lokala kursplaner som Skolinspektionen tagit del av framkommer att det finns betygskriterier i ämnet bild som inte utgår från de nationella målen. Bland annat ska elever för att få betyget godkänt i årskurs 8 "nöjaktigt visa färdigheter" och "visa prov på kreativitet". Dokumentstudier visar att dessa kriterier även är närvarande i de individuella utvecklingsplanerna.

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning i tillräckligt hög grad.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag
Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Vid intervjuer och samtal med lärare och elever framkommer att rektorn sällan är synlig i verksamheten eller i klassrummen. Rektorn och den biträdande rektorn uttrycker samstämmigt att de skulle vilja göra mer verksamhets- och klassrumsbesök men att det har blivit mindre tid till detta efter att den andra biträdande rektorn slutade. Rektorn och biträdande rektorn menar att de främst finns i den praktiska i verksamheten när de får en indikation på att någonting inte fungerar, något som bekräftas av samtal med elever. För flera elever är det också oklart vem som egentligen är deras rektor.

Flera lärare uppger att det sällan eller aldrig förekommer några pedagogiska samtal med någon i skolledningen. Vid Skolinspektionens verksamhetsbesök hos de äldre årskurserna framkommer att kvaliteten på undervisningen är varierande. Bland annat förekommer att elever lämnar klassrummet under undervisningen och det framgår också att flera elever inte är delaktiga i undervisningen.

Mot bakgrund av detta vill Skolinspektionen framhålla vikten av att rektorn är förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och att han därigenom tar ett mer övergripande ansvar som verksamhetens pedagogiska ledare.

Bedömning:

Rektorn arbetar inte i tillräckligt hög grad för att utbildning och betygsättning är likvärdig i Brunnängsskolan.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Motivering:

Av intervjuer och samtal med lärare framkommer att det varierar mellan olika arbetslag och ämnen i vilken grad det förekommer diskussioner om bedömning och betygsättning i Brunnängsskolan. Skolan har tidigare haft verksamhetsövergripande fortbildningssatsningar som handlat om likvärdig bedömning, men detta arbete har delvis avstannat. Samverkan med andra skolor är mycket begränsad och då det sker är det på enskilda lärares initiativ. Uppgifter från Skolverkets uppföljningsstatistik visar en stor avvikelse mellan resultaten på de nationella proven och slutbetygen för läsåret 2008/09. Detta gäller i första hand svenska, där 33 procent av eleverna fick ett högre slutbetyg än provresultat (mot 18 procent för riket som helhet). I engelska fick 28 procent av eleverna ett högre slutbetyg än provresultat (11 procent för riket).

Vidare framgår av lokala kursplaner, skriftliga omdömen och enskilda arbetsuppgifter som Skolinspektionen tagit del att det finns betygskriterier och bedömningar som inte helt utgår från de nationella målen. Detta gäller exempelvis ämnet bild där eleverna i skolan också har erhållit höga betyg. År 2007 erhöll uppemot 90 procent av flickorna betyget Mycket väl godkänt, år 2008 låg samma siffra på cirka 75 procent och år 2009 fick cirka 65 procent av alla flickor högsta betyg i ämnet. Som jämförelse har andelen flickor med högsta betyg i riket som helhet legat relativt konstant runt 30 procent de senaste fyra åren.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Eleverna upplever inte att undervisningen alltid är tillräckligt stimulerande i Brunn-sängskolan.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande

Lpo 94 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Motivering:

I intervjuer och samtal med elever i årskurserna 7-9 framkommer att det varierar mycket mellan olika lärare i vilken grad undervisningen upplevs som stimulerande. På flera av de lektioner som besöktes under tillsynen förekommer exempel på att elever inte deltar i undervisningen utan sitter mer eller mindre sysslösa eller inaktiva.

Bedömning:

Rektorn ser inte till att alla lärare i Brunn-sängskolan anpassar undervisningen efter varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Vid såväl lektionsbesök som intervjuer och samtal med lärare och elever framgår att de flesta av skolans lärare försöker anpassa undervisningen efter varje elevs behov och förutsättningar. Dock uttrycker flera pedagoger att de på grund av gruppernas storlek, på mellan 27 och 33 elever, har svårigheter att göra detta. I vissa ämnen och på vissa lektioner ser undervisningen ungefär likadan ut för alla elever oberoende om de exempelvis hade goda förkunskaper eller tyckte att något var svårt. Alla elever ges inte heller möjligheter till utmaningar.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Ordningsreglerna är inte förankrade och efterlevs inte och anpassas inte efter skolans förhållanden. Alla lärare tar inte heller ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs.

Författningsstöd:

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen
Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Motivering:

I Brunnsängskolan finns årskursanpassade ordningsregler enligt uppdelningen F-3, 4-6 samt 7-9. I intervjuer och samtal med elever och lärare framgår att ordningsreglerna är förankrade och efterföljs i de lägre årskurserna. När det gäller Brunnsängskolans årskurserna 7-9 är dock bilden en annan. De flesta eleverna uttrycker att de är medvetna om de gemensamma ordningsreglerna men att de inte alltid följs. Såväl elever som personal beskriver att lärarnas förhållningssätt kan skilja sig åt och att olika regler gäller hos olika lärare. Denna bild bekräftas vid verksamhetsbesöken. Det förekommer att elever i årskurs 7-9 kommer sent till lektioner, använder mobiltelefoner eller stör undervisningen på annat sätt, utan att läraren vidtar några åtgärder. Det händer också att elever lämnar klassrummen under lektionstid, också detta utan reaktion från lärare. Detta leder till brister i arbetsron under vissa lektioner.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte till alla barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § andra stycket sista meningen 1985 års skollag
4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag
5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt rektorn finns det i skolan två specialpedagoger som ansvarar för det särskilda stödet till eleverna. De två specialpedagogerna har delat upp verksamheten i skolan så att de ansvarar för olika arbetslag. Därutöver har skolan en specialpedagog med inriktning på matematik. Utöver detta stöd finns det på skolan tre särskilda undervisningsgrupper varav en är kommunövergripande.

Av såväl intervjun med rektorerna som samtal med lärare, elever och elevhälsoteam framgår dock att de elever som inte är inskrivna i en särskild undervisningsgrupp men som har svårigheter i skolarbetet inte ges stöd i tillräcklig omfattning. Samtliga intervjuade beskriver att skolan tidigare hade ett mer omfattande system för särskilt stöd med bland annat "studiegårdar", det vill säga tillfällen då elever med behov av stöd kunde få extra hjälp av lärare. Tidigare fanns också fler specialpedagoger till stöd för elever och lärare. Det har dock av ekonomiska skäl skett betydande neddragningar i dessa funktioner. Såväl pedagogisk som övrig personal i skolan menar att det stöd som erbjuds i form av hjälp från den undervisande läraren inom ramen för de ordinarie lektionerna ofta inte är tillräckligt.

Stöd erbjuds inte heller i samtliga ämnen. Exempelvis framgår av samtal och intervjuer med lärare och elever att de elever som har svårigheter i moderna språk inte får något stöd. När eleverna riskerar att inte nå målen byter de istället till engelska som språkval. Skolverkets uppföljningsstatistik visar att närmare 60 procent av skolans elever i årskurs 9 läser alternativ till moderna språk, vilket är en anmärkningsvärd hög andel. Det är angeläget att eleverna på skolan ges förutsättningarna att fullfölja sina språkstudier. Detta inte minst mot bakgrund av de nya antagningsreglerna till högskolan som från och med hösten 2010 innebär att studier i moderna språk ger extra meritpoäng.

Skolinspektionen vill mot denna bakgrund framhålla vikten av att skolan skyndsamt vidtar åtgärder för att se till att samtliga elever ges det stöd de behöver för att ha möjlighet att uppnå målen i samtliga ämnen.

Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande**Bedömning:**

Rektorn fattar inte alltid beslut i enlighet med bestämmelserna.

Författningsstöd:

21 § andra stycket förvaltningslagen (1986:223)

3 kap. 1 § 1985 års skollag

10 kap. 3 § 1985 års skollag

5 kap. 6-10 §§ grundskoleförordningen

8 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Dokumentstudier och intervju med rektorn visar att beslut om särskild undervisning i hemmet inte alltid fattas i enlighet med författningarna. Enligt 1985 års skollag ska särskild undervisning anordnas för elever som på grund av sjukdom eller av liknande skäl inte kan delta i vanligt skolarbete. Denna undervisning kan ske på sjukhus eller motsvarande, i elevens hem eller annan lämplig plats. Av det dokument som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte att förutsättningarna för särskild undervisning är uppfyllda.

Om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar får ansvarig nämnd besluta om anpassad studiegång för eleven, där avvikelser från timplanen får göras. Det framkommer av protokoll från elevvårdskonferens att rektorn fattat beslut om anpassad studiegång. I ett av de beslut som Skolinspektionen tagit del av framgår dock inte att förutsättningarna för anpassad studiegång är uppfyllda. Eftersom ett beslut om anpassad studiegång innebär att avvikelser får göras från timplanen är det därför av vikt att beslut endast fattas då förutsättningarna är uppfyllda. Följden blir annars att eleven inte får den undervisning som han eller hon har rätt till. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att elevens rätt till utbildning blir tillgodosedd fullt ut.

Vidare visar tillsynen att de beslut som rektorn fattar om placering i särskild undervisningsgrupp saknar överklagandehänvisning.